

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000478

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-03-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Троценко Андрій Леонідович

2. Andrii L. Trotsenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 053

Назва наукової спеціальності: Психологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Педагогічна та вікова психологія

Дата захисту: 05-05-2026

Спеціальність за освітою: 7.03010201 Психологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12226

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15, 15.81, 15.81.21

Тема дисертації:

1. Шкала особистісної динаміки»: розробка та верифікація для різних вікових груп
2. The Scale of Personal Dynamics: Development and Verification for Different Age Groups

Реферат:

1. У дисертації представлені результати розробки вітчизняного опитувальника «Шкала особистісної динаміки», який ґрунтується на теоретичній концепції про типологію та динаміку особистостей О. Мазяра. Автор виділяє чотири основні типи особистості: конгруентний, конформний, ізольований та психотичний. Досягнення певного рівня невротичності може спричинити типологічну інверсію у суб'єкта. Відповідно до концептуальних положень О. Мазяра, розроблено вітчизняний багатомірний особистісний опитувальник, який включає структуру з шести факторів і модель визначення умовних ймовірностей вираженості рис особистості на основі порядкової регресії за методом кумулятивних зв'язків (Cumulative Link Model). Вибірку склали 551 особа віком від 14 до 75 років. Серед респондентів 397 жінок (72%), 154 чоловіки (28%). Проведено конфірматорний факторний аналіз, який підтвердив добру відповідність до теоретичної моделі. Дискримінантна валідність підтверджена критерієм НТМТ. Підтверджена повна інваріантність вимірювання за віком, статтю та зрізами у часі з інтервалом 6 місяців. Опитувальник вимірює типи особистості еквівалентно серед молодих та зрілих осіб різної статі. Проаналізована надійність конструктів ШОД за

внутрішньою узгодженістю. Отримані показники демонструють варіацію від прийнятих до відмінних. Перевірена конвергентна валідність. Отримані кореляції показали значення від помірних до виражених з конструктами еталонних опитувальників. Дивергентна та критеріальна валідність підтверджені. Для вивчення впливу конструкта «невротичний» на решту базових змінних проведено регресійний і медіаторний аналіз. Лінійна регресія показала значущі коефіцієнти p з різним розміром ефекту залежно від конструкта. Також виявлені медіаторні властивості шкали «невротичний» в 10 із 16 впливів. Проведена порядкова регресія та побудована модель прогнозування. Вона визначає ймовірність приналежності до певного типу особистості у залежності від рівня невротичності. Сформована окрема матриця прогнозу для кожної шкали. Для перевірки якості моделі побудовані симуляційні вибірки за методом Монте-Карло. Проведені симуляції підтвердили точність моделі. Стандартизація проведена на основі рангової оберненої нормалізації методом Rankit. Внаслідок перетворення асиметрії зменшилися, а розподіл наближений до нормального. Сформована таблиця для переведення первинних балів у стени. Таким чином, досліджена достатня кількість психометричних параметрів, які доводять валідність і надійність розробленого опитувальника ШОД. Отримані результати підтвердили теоретичну модель. Діагностичний інструмент створено для вільного використання у наукових і практичних цілях.

2. The scientific study presents the results of developing a Ukrainian questionnaire, the Scale of Personal Dynamics (SPD), which is based on O. Mazyar's theoretical concept of personality typology and dynamics. The author distinguishes four main personality types: congruent, conformal, isolated, and psychotic. By achieving a certain level of neuroticism, an individual may undergo a typological inversion/ In accordance with O. Mazyar's conceptual provisions, we developed the Ukrainian multidimensional personality questionnaire, featuring a six-factor structure and a model for predicting the conditional probabilities of personality types based on ordinal regression using the Cumulative Link Model method. Thus, the diagnostic tool shows both the actual and probable personality type. The sample consisted of 551 individuals aged 14 to 75. The respondents included 397 women (72%) and 154 men (28%). Confirmatory Factor Analysis (CFA) was performed, which confirmed the compliance of the empirical data with the theoretical model. Discriminant validity was confirmed by the HTMT criterion. Full measurement invariance was confirmed across age, gender, and time points with a 6-month interval. The questionnaire measures personality types equivalently among young and mature individuals of different genders. The reliability of the SPD constructs was analyzed for internal consistency. The obtained values range from acceptable to excellent. Convergent validity was checked. The obtained correlations showed moderate to strong values with the constructs of the reference questionnaires. Divergent and criterion validity also was confirmed. To study the influence of the «neurotic» construct on the remaining basic variables, regression and mediation analysis were performed. Linear regression showed significant p coefficients with varying effect sizes depending on the construct. Mediator properties of the «neurotic» scale were also found in 10 out of 16 influences. Ordinal regression was performed, and a forecasting model was built. It determines the probability of belonging to a certain personality type depending on the level of neuroticism. A separate prediction matrix was formed for each scale. To check the quality of the model, Monte-Carlo simulation samples were constructed. 1,000 simulations were performed for 6 sets of samples of various sizes from 50 to 5,000 individuals. The obtained results confirmed the accuracy of the model. Standardization was performed based on rank-inverse normalization using the Rankit method. As a result of the transformation, the asymmetries in the «congruent» and «psychotic» scales decreased, and the distribution approximated the normal one. A table for converting raw scores into stene scores was formed. Thus, a sufficient number of psychometric parameters have been investigated, which prove the validity and reliability of the developed SPD questionnaire. The obtained results confirmed the theoretical model. The diagnostic tool is created for free use in scientific and practical purposes.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку

суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Троценко А. Л. Шкала особистісної динаміки: надійність та чутливість методики. Габітус. 2024. № 68. С. 219–226.
- Троценко А. Л. Валідизація шкали особистісної динаміки. Журнал соціальної та практичної психології. 2024. № 3. С. 56–62
- Троценко А. Л. Конфірматорний факторний аналіз Шкали особистісної динаміки. Вісник Львівського університету. Психологічні науки. 2025. № 23. С. 167–175.
- Троценко А. Л. Шкала особистісної динаміки. Журнал соціальної та практичної психології. 2025. № 5.
- Троценко А., Мазяр О. Шкала особистісної динаміки: результати розробки та модифікації опитувальника. Науковий пошук молодих дослідників : зб. наук. пр. студентів, магістрантів та викладачів, Житомир, 15-16 трав. 2025 р. Житомир : ЖДУ імені Івана Франка, 2025. С. 322–327
- Троценко А. Л. Психометричні властивості розробленої методики «Шкала особистісної динаміки». Theoretical and practical aspects of modern scientific research : зб. наук. пр. за матеріалами V Міжнар. наук.-практ. конф., Сеул, 24 січ. 2025 р. Сеул : ппГОп, 2025.
- Троценко А. Л. Особливості динаміки особистості: взаємодія спадковості та середовища. Актуальні питання розвитку особистості: сучасність, інновації, перспективи : зб. наук. пр. за матеріалами Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., Житомир, 25 квіт. 2023 р. Житомир : ЖДУ ім. Івана Франка, 2023. С. 284–286.
- Троценко А. Л. Особливості формування та прояву психопатичного типу характеру. Креативна педагогіка. 2023. № 16. С. 133–135.
- Троценко А. Л. Вплив дитячо-батьківських відносин на формування невротичного типу особистості. Психологічні проблеми творчості : матеріали XXIII Міжнар. наук. психолог. конф., Київ, 24–25 лип. 2023 р. Київ : Інститут психології ім. Г. С. Костюка НАПН України, 2023. С. 263–265.
- Троценко А. Л. Особливості розробки та валідизації тестів особистості. Журнал соціальної та практичної психології. 2023. № 2. С. 64–70

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мазяр Олег Васильович

2. Oleh V. Maziar

Кваліфікація: д. психол. н., доц., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2718-9053

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вельдбрехт Олена Олександрівна

2. Olena O. Veldbreh

Кваліфікація: к. психол. н., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7805-0890

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кривенко Ірина Степанівна

2. Iryna S. Kryvenko

Кваліфікація: к. психол. н., доц., 19.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7558-5440

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Український католицький університет

Код за ЄДРПОУ: 26205857

Місцезнаходження: вул. Свенціцького, Львів, 79011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бутузова Лариса Петрівна
2. Larysa P. Butuzova

Кваліфікація: к.психол.н., доцент, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мірошніченко Олена Анатоліївна
2. Olena A. Miroshnychenko

Кваліфікація: д. психол. н., доцент, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Горбунова Вікторія Валеріївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Горбунова Вікторія Валеріївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Мирончук Наталія Миколаївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна